

BETÆNKNING

Afgivet af Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

vedrørende

Beslutningsforslag om at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde lovforslag om, at alle arbejdspladser pålægges at alle annoncer og alt andet skriftligt materiale, der udsendes til forbrugerne også skal være på grønlandsk.

(Malik Berthelsen, Siumut)

Afgivet til forslagens 2. behandling

Udvalget har under behandlingen senest bestået af:

Andreas Uldum, Demokraterne, fungerende formand

Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit

Ruth Heilmann, Siumut

Doris Jakobsen, Siumut

Jane Petersen, Inuit Ataqatigiit, suppleant for Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 6. oktober under EM2010 gennemgået forslaget.

Forslagets formål

Forslagsstiller ønsker, at Naalakkersuisut skal udarbejde et lovforslag, der skal sikre, at henvendelser til en borger skal være skrevet på et sprog som borgeren forstår.

Forslagsstiller henviser til, at særligt i Nuuk er der mange annoncer og reklamer, der kun er skrevet på dansk. Endvidere henviser forslagsstiller til, at de fleste af de skriftlige aftaler, der indgås mellem en sælger og en køber, er skrevet på dansk.

1. behandling af forslaget i Inatsisartut

Forslaget overordnede intentioner blev støttet af alle partier, og der var bred enighed om at sende forslaget til udvalgsbehandling i udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke.

Naalakkersuisut var i udgangspunktet enig med forslaget og indstillede, at det blev imødekommet.

Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget bemærker indledningsvist, at udvalgets forståelse af forslaget er, at forslaget alene omhandler reklamer, annoncer, skrivelser og aftaler fra private selskaber og virksomheder. Samt at forslaget ikke omfatter f.eks. etiketter på varer importeret fra udlandet, brugsanvisninger på varer, slogans (Såsom ”Pepsi - *The choice of a new generation*”) og lignende.

Udvalget finder således, at forslaget ligger i forlængelse af forslaget til Lov om Sprogpolitik, som udvalget ved forårssamlingen afgav betænkning om.

Allerede under behandlingen af forslaget om Lov om sprogpolitik blev det debatteret om den foreslåede Lov om sprogpolitik var for løst formuleret af to grunde:

1. Lovforslaget ikke indeholdt nogen bestemmelser om reklamer og skiltning, der påbød virksomhederne, at såfremt disse alene skrives på dansk, skal være ledsaget af en grønlandsk version – og vice versa.
2. Lovforslaget ikke indeholdt nogen bestemmelser om, at skrivelser og aftaler fra private virksomheder og selskaber skal være affattet i det sprog, som borgeren anvender.

Forslaget omhandler de to nævnte områder og rejser derfor også de samme problemstillinger, som ved udvalgsbehandlingen af forslaget til Lov om sprogpolitik:

1. Hvilke økonomiske konsekvenser har forslaget for både borgerne og erhvervslivet?
2. Hvorledes skal det lovgivningsmæssigt afgrænses og defineres, samt hvor omfattende skal loven være?
3. Hvorledes skal loven håndhæves?

Særligt med hensyn til punkt 2 har udvalget mange overvejelser. Udvalget finder det naturligt, at en borger ønsker sine forsikringer og banklån affattet på det sprog, borgeren bedst behersker. Udvalget finder det ikke hensigtsmæssigt, at pålægge private foreninger, at de i deres frivillige arbejde skal annoncere eller reklamere for deres arrangementer på et bestemt sprog. Men hvor går grænserne?

Udvalget vurderer derfor, at det særligt må undersøges, hvilken betydning forslaget har for det private erhvervsliv – og herunder ikke mindst for de mindste næringsdrivende.

Udvalget er enigt med forslagsstiller om, at grønlandsk skal være det sprog, der anvendes i dagligdagen, og at grønlandsk ikke må reduceres til et sprog, der kun bliver anvendt ved officielle lejligheder. Udvalget vil dog også gerne understrege, at grønlandsk på mange måder

står stærkt, særligt hvis vi sammenligner os med vores inuit stammefrønder i de arktiske lande. Grønlandsk er majoritetssproget i Grønland, og det tales på tværs af generationer. Endelig er der en stærk tradition for at skrive og synge på grønlandsk, hvilket efter udvalgets vurdering er med at fremme og styrke grønlandsk.

Hermed ikke sagt at alt er godt. Der kan gøres mere og udvalget er enige om, at dette bør have politisk prioritet. Styrkelsen og ikke mindst udviklingen af det grønlandske sprog er vigtig. Vi lever i en global verden, og nye ord fra andre sprog dukker op i grønlandsk, fordi der ikke findes et tilfredsstillende grønlandsk ord, der kan anvendes i stedet. Det har udvalget i sig selv ikke noget imod, idet en sådan proces er naturlig. På denne vis er også grønlandske ord som anorak og kajak gået ind i andre sprog. Men Udvalget vil opfordre Naalakkersuisut til at arbejde for en styrkelse af Sprogsekretariatet, med henblik på at optimere arbejdet omkring udviklingen af det grønlandske sprog.

Naalakkersuisut har i sit svarnotat tilkendegivet, at Naalakkersuisut vil gennemføre et udredningsarbejde og gå i dialog med de berørte organisationer og andre relevante parter, for til efterårsramlingen 2011, at fremlægge et ændringsforslag til Loven om Sprogpolitik. Udvalget påskønner dette og udtrykker sin støtte til dette. Samtidig vil udvalget opfordre Naalakkersuisut til at inddrage udvalgets overvejelser og synspunkter, som de fremgår af denne betænkning.

For så vidt angår hele det offentlige område finder udvalget, at der allerede er lovning for de nævnte problemstillinger. Det fremgår således af Sagsbehandlingsloven § 7, at enhver borger kan tilkendegive ønske om at blive betjent på grønlandsk eller dansk, og at en sådan tilkendegivelse er bindende for myndigheden. Den nordiske sprogkonvention giver nordiske statsborgere tilsvarende rettigheder overalt i Norden.

Det er et enigt udvalgs vurdering, at vedtagelsen af dette forslag er en styrkelse af den eksisterende Sproglov, hvilket udvalget finder er et positivt tiltag.

Udvalgets indstillinger

Et **enigt Udvalg** indstiller på baggrund af ovenstående kommentarer og de faldne bemærkninger ved 1. behandlingen forslaget til **vedtagelse**.

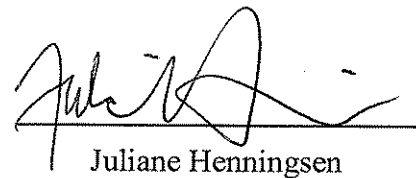
Med disse bemærkninger skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

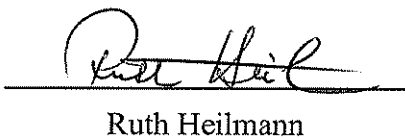
Andreas Uldum

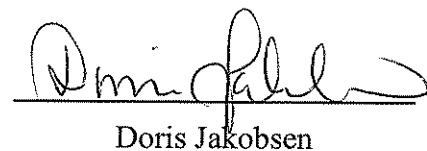
Jane Petersen

Juliane Henningsen

Ruth Heilmann

Doris Jakobsen